

Sygn. akt I C 4607/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 maja 2018r.

sprawy z powództwa (...) **Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z/s w G. ((...)(...)**

przeciwko pozwanemu **B. P. (PESEL (...))**

o zapłatę

1. oddala powództwo w całości,
2. zasądza od powoda (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z/s w G. na rzecz pozwanego B. P. kwotę 2.417,00zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400,00zł (dwa tysiące czterysta złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 4607/17

UZASADNIENIE

W dniu 26 marca 2015r. powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z/s w G. skierował do tut. Sądu żądanie zasądzenia od pozwanego B. P. kwoty 20.253,01zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności wskazujące na jego legitymację czynną powołując się w tym zakresie na przelew uprawnień oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki gotówkowej łączącej pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21 lipca 2015r. w sprawie o sygn. akt I Nc 2013/15 uwzględniono w całości roszczenia powództwa i orzeczono o kosztach postępowania.

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2017r. Sąd Rejonowy w Kaliszu w sprawie o sygn. akt I Nc 2013/15 przywrócił pozwanemu termin do wniesienia sprzeciwu od opisanego wyżej orzeczenia.

W sprzeciwie pozwany zaskarżył przedmiotowy nakaz w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu tego środka zaskarżenia pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

W replice do sprzeciwu powód podtrzymał swoje stanowisko procesowe, w szczególności zakwestionował istnienie warunków przedawnienia wskazując, iż poprzez skuteczne czynności procesowe oraz w postępowaniu klauzulowym i egzekucyjnym doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia.

W piśmie procesowym z dnia 23 kwietnia 2018r. pozwany podtrzymał swoje stanowisko, a ponadto podniósł zarzuty braku legitymacji czynnej po stronie powoda oraz nieudowodnienia wysokości roszczenia.

W piśmie procesowym z dnia 4 maja 2018r., które wpłynęło do tut. Sądu w dniu 10 maja 2018r. (data prezentaty Biura Podawczego Sądu Rejonowego w Kaliszu), tj. po ogłoszeniu wyroku, powód cofnął powództwo bez zrzeczenia się roszczenia.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 12 listopada 2009r. pozwany B. P. zawarł z (...) Bank S.A. z/s we W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...).

(...) Bank S.A. z/s we W. przekazał pozwanemu do korzystania kwotę pieniężną w wysokości 12.139,15zł. K. został zawarty na czas oznaczony, pozwany miał zwrócić kwotę pożyczki i należności uboczne w 48 ratach począwszy od 9 grudnia 2009r. Strony ustaliły wysokość kosztów i oprocentowania pożyczki oraz pozostałe prawa i obowiązki podmiotów zobowiązania.

Pozwany nie wykonał w całości postanowień umowy i posiadał zaległości wobec następcy prawnego (...) Bank S.A. z/s we (...) Bank (...) S.A. z/s we W..

W dniu 5 marca 2011r. (...) Bank S.A. z/s we W. dokonał wypowiedzenia pozwanemu umowy pożyczki z dnia 12 listopada 2009r.

Powyższe spowodowało, że (...) Bank (...) S.A. z/s we W. wszczął i prowadził w stosunku do pozwanego postępowanie klauzulowe i w tym celu w dniu 25 maja 2011r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu postanowieniem Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 31 maja 2012r. w sprawie o sygn. I Co 2250/12 nadano klauzulę wykonalności.

Na podstawie opisanego tytułu wykonawczego (...) Bank (...) S.A. z/s we W. wszczął w stosunku do pozwanego postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie M. Ż. w sprawie o sygn. akt Km 24802/12, zakończone w dniu 3 grudnia 2014r., częściowo skutecznie, do kwoty 3.357,00zł.

W dniu 29 września 2014r. (...) Bank (...) S.A. z/s we W. zawarł z (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z/s w G. umowę przelewu wierzytelności.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21 lipca 2015r. w sprawie o sygn. akt I Nc 2013/15 uwzględniono w całości roszczenia powództwa i orzeczono o kosztach postępowania. Powyższe orzeczenie zaopatrzone w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 3 grudnia 2015r. Na podstawie opisanego tytułu wykonawczego powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z/s w G. wszczął w stosunku do pozwanego postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kaliszu K. S. w sprawie o sygn akt Km 301/16, które zostało zawieszona postanowieniem organu egzekucyjnego z dnia 10 stycznia 2018r.

(zawiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności k. 6, umowa pożyczki k. 7-10, KRS k. 11-18, umowa przelewu wierzytelności k. 26-27, nakaz k. 48, postanowienie k. 81, 96-97, (...) k. 98-99, z akt SR w Kaliszu I Co 2250/12: wniosek k. 2, KRS k. 5-8, (...) k. 9, wypowiedzenie umowy k. 10)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo podlega oddaleniu w całości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż po stronie powoda brak jest legitymacji procesowej czynnej.

Powód w żaden sposób nie wykazał, iż roszczenie należne od pozwanego z tytułu umowy pożyczki gotówkowej nr (...) objęte było zakresem przedmiotowym umowy cesji z (...) Bank (...) S.A. z/s we W. z dnia 29 września 2014r.

W szczególności należy zwrócić uwagę na to, że powód nie dołączył dokumentu wyciągu z listy wierzytelności, których dotyczył przelew, ani nie wykazał w żaden inny sposób, że nabył od (...) Bank (...) S.A. z/s we W. taką wierzytelność i w takiej wysokości, którą dochodzi w niniejszym postępowaniu.

Warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało poprzednikowi prawnemu – por. wyrok SN z dnia 12 lipca 2016r. w sprawie o sygn. akt V CSK 187/06, opubl. L..

Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku oddalającego powództwo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1972r. III CRN 30/72). Sąd nie jest zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1958r. I CR 969/57, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1967r. III CRN 175/67).

Ustawodawca w art. 511 kc mówi o „stwierdzeniu” przelewu wierzytelności pismem, tj. odnosi się do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta (por. wyrok s.apel w K. z dnia 8 marca 2005r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1516/04, opubl. OSA 2005/12/44). Ponadto umowa przelewu, regulowana treścią art. 509 i n. kc, jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczania stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia (por. wyrok s.apel. w Szczecinie z dnia 25 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 885/13, opubl. LEX nr 1461185).

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Należy bowiem zwrócić uwagę, że sądy cywilne orzekają w granicach określonego przez stronę powodową żądania (art. 187 § 1 pkt 1 kpc), a elementem uzupełniającym owo żądanie są okoliczności faktyczne je uzasadniające (art. 187 § 1 pkt 2 kpc).

Zaniechanie polegające na braku dołączenia dowodów na poparcie przytaczanych okoliczności daje asumpt do uznania, iż przytoczone okoliczności budzą uzasadnione wątpliwości, w szczególności w zakresie legitymacji czynnej powoda i biernej pozwanego oraz istnienia zobowiązania, jego wysokości i wymagalności w zakresie kapitału i należności ubocznych oraz podstawy faktycznej i prawnej żądania (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc, 353 kc i art. 354 § 1 kc).

Pozew jest pismem procesowym, które zawiera powództwo, tj. skierowany do sądu wniosek o udzielenie sądowej ochrony prawnej dokładnie określonego żądaniu, uzasadnionemu i skonkretyzowanemu przytoczonymi

okolicznościami faktycznymi. Żądanie pozwu jest tzw. roszczeniem formalnym (procesowym), którego treścią jest twierdzenie powoda o przysługującym mu i podlegającym ochronie prawnomaterialnym interesie.

Legitymacja procesowa wskazuje kwalifikację materialną podmiotów prowadzących spór, w tym znaczeniu, że powód jest uprawniony do występowania z żądaniem udzielenia mu ochrony prawnej w stosunku do pozwanego, a ten zobowiązany do określonego zachowania się.

W niniejszym postępowaniu powód nie wykazał, że spełnia materialnoprawną przesłankę procesu, która decyduje o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości jego twierdzeń, że wymieniony w powództwie stosunek prawny istnieje i co jest jego przedmiotem.

W przedmiotowym postępowaniu nie istnieje możliwości określenia, że w procesie występują w charakterze stron te podmioty, które są jednocześnie podmiotami stosunku prawnego będącego przedmiotem procesu.

Przed oceną merytoryczną sprawy Sąd zawsze z urzędu ustala czy strony występujące w procesie posiadają legitymację, jej brak zawsze skutkuje oddaleniem powództwa bez potrzeby, a dokładniej bez możliwości merytorycznej oceny roszczenia.

Pozwany podniósł również skutecznie zarzut przedawnienia.

Stosownie do treści art. 117 § 2 kc po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Prawo do powołania się na zarzut przedawnienia jest prawem podmiotowym. Konstytutywny element przedawnienia wskazuje art. 117 § 2 kc, a mianowicie po upływie przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia. Powstanie „stanu przedawnienia”, wyrażającego się w możliwości podniesienia zarzutu przedawnienia wymaga spełnienia dwóch przesłanek, tj. istnienia roszczenia, któremu zarzut przedawnienia ma być przeciwstawny oraz upływ określonego czasu.

Przepisy o przedawnieniu mają charakter stabilizujący stosunki prawne i gwarantują ich pewność, dopuszczenie bowiem możliwości realizowania roszczeń bez jakiegokolwiek ograniczenia w czasie prowadziłoby do sytuacji, w której strony pozostawałyby przez dziesiątki lat w niepewności co do swej sytuacji prawnej (por. wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 14 lutego 2013r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1007/12, opubl. LEX nr 1289406).

Terminem przedawnienia jest taki termin, który ogranicza pod względem czasowym dochodzenie roszczenia majątkowego, a skutkiem jego bezskutecznego upływu nie jest wygaśnięcie roszczenia, lecz niemożność jego dochodzenia (por. wyrok s.apel. w Warszawie z dnia 13 września 2012r. w sprawie o sygn. akt I ACa 120/12, opubl. LEX nr 1281086).

Na podstawie art. 118 kc jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata, natomiast stosownie do treści art. 123 § 1 pkt 2 kc bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, natomiast na podstawie art. 124 § 1 kc po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

Przerwanie biegu terminu przedawnienia może wynikać z zachowania wierzyciela lub dłużnika.

Przyczynami przerwania biegu terminu przedawnienia mogą być zarówno zdarzenia (czynności) w znaczeniu materialnoprawnym, jak i o charakterze procesowym.

Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu oraz wniosek egzekucyjny co do zasady przerywają bieg przedawnienia.

W razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 kc). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu. W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym.

Nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Przerwanie biegu przedawnienia na skutek wszczęcia postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności jest związane tylko z podmiotami uczestniczącymi w tym postępowaniu i na podstawie tego tytułu, w granicach ukształtowanych klauzulą wykonalności.

Ponadto jak stwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt III CZP 103/14 i w uchwale z dnia 29 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 29/16 umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela - banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności - niweczy skutki przerwy biegu przedawnienia spowodowane złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji, a nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 kc) - por. wyrok SN z dnia 21 lipca 2017r. w sprawie o sygn. akt I CSK 6/17, opubl. L., uchwała SN z dnia 19 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt III CZP 103/14, opubl. Biul. SN 2015 nr 2, uchwała SN z dnia 29 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt III CZP 29/16, opubl. Biul. SN 2016 nr 6, wyrok SN z 19 listopada 2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 196/14, L., uchwała SN z 19 lutego 2015r. w sprawie o sygn. akt III CZP 103/14, L., uchwała SN z 16 stycznia 2004r. w sprawie sygn. akt III CZP 101/03, OSN 2005, Nr 4, poz. 58, wyrok SN z 23 listopada 2011r. w sprawie o sygn. akt IV CSK 156/11, L., wyrok 12 stycznia 2012r. w sprawie o sygn. akt II CSK 203/11, L., wyrok SN z dnia 12 stycznia 2012r. w sprawie o sygn. akt II CSK 203/11, opubl. LEX nr 1125087, wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie o sygn. akt V ACa 663/12, opubl. LEX nr 1280272.

Biorąc pod uwagę datę wymagalności kontraktu, datę wystawienia przez poprzednika prawnego powoda tytułu egzekucyjnego w postaci (...) i nadania mu przez Sąd klauzuli wykonalności oraz datę wszczęcia postępowania egzekucyjnego i datę oraz przyczyny jego zakończenia, to trzyletni okres przedawnienia upłynął przed wniesieniem powództwa w sprawie o sygn. akt I Nc 2013/15, co powoduje, że zaistniały podstawy do uznania dochodzonego w sprawie roszczenia za przedawnione.

Przedawnieniu uległy również należności uboczne.

Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę w pełni podziela stanowisko wyrażone w treści uchwały Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 26 stycznia 2005r. w sprawie o sygn. akt III CZP 42/04, opubl. OSNC 2005/9/149.

Roszczenie o odsetki za opóźnienie jest roszczeniem akcesoryjnym w stosunku do roszczenia głównego, gdyż akcesoryjność ta wyraża się uzależnieniem ich powstania od istnienia niespełnionego w terminie roszczenia o świadczenie pieniężne (roszczenia głównego). Roszczenie o odsetki za opóźnienie, po jego powstaniu, uzyskuje samodzielny byt niezależny od długu głównego i ulega przedawnieniu odrębnie od niego, osobno za każdy dzień, w ustanowionym w art. 118 kc trzyletnim terminie dla roszczeń okresowych, jednak najpóźniej w chwili przedawnienia się roszczenia głównego (por. wyrok SN z dnia 17 lutego 2005r. w sprawie o sygn. akt IV CK 579/04, opubl. LEX nr 176005, wyrok SN z dnia 29 kwietnia 2005r. w sprawie o sygn. akt V CK 50/05, opubl. LEX nr 511028).

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w z art. 98 § 1 - 3 kpc oraz na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490 – j.t. ze zm.) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 – j.t.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2016.1827 – j.t. ze zm.).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.